

בית משפט לענייני משפחה בירושלים

28 מרץ 2017

תמ"ש 58702-12-14 פלונית נ' פלוני
תמ"ש 17985-11-15

לפני השופט שלמה אלבוז, שופט בכיר

האם - התובעת - הנתבעת שכנגד
פלונית
ע"י ב"כ עוה"ד לאה קליין - אליאב
במינוי הסיוע המשפטי

נגד

האב - הנתבע - התובע שכנגד
פלוני
ע"י ב"כ עוה"ד ברוך בן יוסף

1
2
3
4

בעניין הילדים:
1. י.ת"ל 2006.
2. ד. ת"ל 2007.

פסק דין

מונחות לפני שתי תובענות. הראשונה תובענת אם משמורנית לשנות את הסדרי הקשר שבין האב לבין ילדיו וקיומם בפיקוח במרכז קשר, והשנייה תובענת האב להעביר את המשמורת על הילדים לידי. (לשם הנוחות תכונה האם גם "התובעת" בשתי התובענות והאב יכונה גם "הנתבע"). בהחלטתי מיום 7.1.16 קבעתי שהדיון בתובענת האב יידון ביחד עם הדיון בתובענת האם.

5
6
7
8
9
10

החלטתי לקבל את תביעת האם ולדחות את תביעת האב.

11
12
13
14

רקע

1. הצדדים היו נשואים כ-9 שנים. מנישואיהם נולדו להם שני הילדים, שבימים אלה חלים ימי הולדתם ה-11 וה-10.

15
16
17
18
19
20

2. במהלך שנות נישואיהם האחרונות ניסו הצדדים ליישב את המחלוקות ביניהם ונעזרו לשם כך באנשי מקצוע אך הניסיונות לא עלו יפה.

21
22
23
24
25

3. ביום 24.9.13 הגיש האב כנגד האם בקשה לצו הגנה. בבקשתו טען הנתבע שהתובעת התלוננה נגדו במשטרה וכתוצאה מכך הוא הורחק ל-4 ימים. לדבריו התובעת איימה כי תפנה לביהמ"ש בבקשה להארכת הצו. עוד הוסיף שהתובעת איימה להכפיש אותו, לפגוע בעבודתו, כ..... ואף לגרום למאסרו. האב הצהיר בבקשתו שפנייתו לביהמ"ש נועדה למנוע מימוש כוונה זו. עוד טען שהאם כינתה אותו "רוצח", באוזני הילדים. כבי' השופט מנחם

בית משפט לענייני משפחה בירושלים

28 מרץ 2017

תמ"ש 58702-12-14 פלונית נ' פלוני
תמ"ש 17985-11-15

- 1 הכהן, אשר דן בבקשה במעמד צד אחד, התרה בתובעת, מבלי שהיה בכך לאשר את טענות
2 הנתבע. התיק נסגר.
3
4 הצדדים נפרדו בגירושין ביום
5 .4
6 בהסכם הגירושין, מיום ..., אשר אושר ע"י כב' ביה"ד הרבני האזורי ב.... נקבע שהילדים
7 יהיו במשמורת ובהחזקתה של האם.
8 .5
9 הובעה בהסכם הכרה בחשיבות קשר רצוף והדוק בין האב לבין הילדים ונקבעו לאב שני
10 מועדי מפגשים במהלך השבוע, ללא לינה. עוד נקבע שהאב "יהיה רשאי" לקבל את הילדים
11 לביקורים אצלו כל שבת שניה וכל חג שני לסירוגין. האב יהא גם "רשאי לקבל את הילדים
12 לחזקתו במחצית החופש הגדול לאחר סיום הקייטנה עפ"י תיאום בין הצדדים".
13 .6
14 האם מתגוררת ביישוב... והאב מתגורר האב טען שהאם שידלה אנשים שלא להשכיר לו
15 דירה בקרבת מקום מגוריה, בטענה שהיא "מאוימת מנוכחותו". כתוצאה מכך נגרמות לו
16 הוצאות דלק מיותרות ובזבוז זמן על נסיעות.
17 .7
18 האב נהג להיפגש עם הילדים פעמיים בשבוע, בימי ..., למשך מספר שעות, ביישוב בנוסף
19 לכך שהו עמו הילדים בכל שבת שנייה, לסירוגין.
20 .8
21 **טענות הצדדים**
22 **לעניין הסדרי ההתראות**
23 .9
24 כל הורה האשים את ההורה השני בהפרת הסדרי הראיה. האם טענה שהאב לא הגיע
25 למפגשים במועדים המוסכמים, אף מבלי להודיע על כך, עוד טענה שהאב נהג להשיב את
26 הילדים לביתה, בתום המפגשים, בשעות הלילה המאוחרות.
27 .10
28 האב הכחיש את טענות האם וטען שהוא עושה את כל המאמצים לעמוד בזמני הביקורים.
29 לטענתו האם עושה הכול כדי שלא תהיה תקשורת בין הצדדים. לדבריו, לו אפשרה האם
30 קיום קשר, ניתן היה להודיע על איחורים או לתאם שינויים, לפי הצורך. עמדת האב הייתה
31 שאין צורך בשינוי הסדרי הראיה כי אם בשיפור התקשורת.

בית משפט לענייני משפחה בירושלים

28 מרץ 2017

תמ"ש 58702-12-14 פלונית נ' פלוני

תמ"ש 17985-11-15

11. האב טען שהאם נוקשה בעניין הסדרי ההתראות. האם הכחישה זאת וטענה שגילתה גמישות ואפשרה לאב לקחת את הילדים לאירועים משפחתיים, אף כאשר האירועים התקיימו במועדים בהם הילדים היו אמורים לשהות עמה.

12. האם טענה שאי עמידת האב במועדי הביקורים פגעה ישירות בסדר יומם של הילדים ובשגרת חייהם.

לעניין מצבו הנפשי של ההורה האחר

13. כל הורה טען שההורה השני לוקה בליקוי נפשי.

14. האם טענה אמנם שהאב אובחן כלוקה בהפרעת אישיות נרקיסיסטית קשה, אולם כל טענותיה התמקדו בהתנהלותו עם הילדים, בהסתתם נגדה ובהשפעתו הרעה על התנהגותם.

15. האב טען שהאם אינה יציבה מבחינה נפשית. האם אמנם משדרת כלפי חוץ יציבות ונורמטיביות, אך זאת כדי להסתיר את אלימותה, חוסר אמינותה ואת תגובותיה הלא פרופורציונליות והאלימות. האם הכחישה טענות אלה. לדבריה, בתקופה בה חי האב עם אשתו השלישית חלה רגיעה בהסתות ובהתנהגות הילדים אך כאשר נפרד מאותה אישה התחזקו ההסתות ועמם הקושי בהתנהלות עם הילדים. האם העידה על עצמה שהיא מודעת למצבים בהם היא מתקשה מבחינה רגשית ויודעת לבקש סיוע.

16. בבקשה לצו הגנה שהגיש טען האב שהאם "היא בת לאמא המאובחנת כסכיזופרנית שיוצאת ונכנסת מבית משוגעים. בתקופת הנישואין היא חשפה בפני שהסכיזופרנים מתוחכמים ויודעים להציג כאילו הם בריאים ובפועל רק משפחתם סובלת ויודעת – כנראה זה עבר בתורשה".

בדיון מיום ... ביקש האב "שביהמ"ש יבדוק אם סכיזופרניה עוברת בתורשה מאמא לבת בכורה". לטענתו קיים אצל האם פער בין המציאות לבין הדמיון.

ציינתי בהרחבה טענות האב בקשר למצבה הנפשי הנטען של האם משום שיש להניח שלעמדתי בעניין זה השלכות על התנהגותו כלפי האם ולא יכול להיות ספק שהדברים מחלחלים גם לשיח בינו לבין הילדים.

בית משפט לענייני משפחה בירושלים

28 מרץ 2017

תמ"ש 58702-12-14 פלונית נ' פלוני

תמ"ש 17985-11-15

לעניין הפגיעה בתדמיתו של ההורה האחר בעיני הילדים

- 1
2
3 17. כל הורה טען שההורה השני פוגע בתדמיתו בעיני ההורה האחר.
4
5 18. האם טענה שעוד במהלך חיי הנישואין נהג האב להכפיש ולהשחיר את דמותה בעיני הילדים
6 והסיתם נגדה. לדבריה האב המשיך להסית את הילדים גם לאחר הגירושין. כאמור, האם
7 הצהירה על כך שהייתה תקופת הפוגה בת כ- 6 חודשים, במהלכה התגורר האב עם אשתו
8 ב... הארץ. בינתיים נפרד האב מאותה אישה ועבר להתגורר בקרבת מקום מגורי האם
9 והילדים.
10
11 19. האב הכחיש את טענת האם וטען שהוא מדריך את הילדים לכבד את אמם. לדבריו, למרות
12 הכול יש לשבח את תפקודה עם הילדים ובעבודות הבית. עוד הוסיף שהאם מכפישה אותו
13 לפני הילדים, כפי שנהגה לעשות במהלך הנישואין.
14
15 20. האם טענה שהאב מערב את הילדים בהליכים המשפטיים שבינו לבניה. האב הכחיש טענה
16 זו אך טען שהוא נאלץ להשיב לשאלות הילדים, ממש כפי שהאם עושה.
17

לעניין הטיפול בילדים

- 18
19
20 21. האם טענה שבעוד היא נמצאת בקשר עם גורמי הרווחה בישוב מגוריה, האב מסרב לשתף
21 פעולה עם גורמים אלה ובכך מונע בעד הילדים קבלת סיוע ועזרה, להם זקוקים.
22
23 22. על כך השיב האב שהילדים קיבלו בכל שבוע בתיאום עמו, טיפול במוזיקה, טיפול באומנות
24 ויצירה וכל אחד מהם השתתף בשתי פגישות עם חונך. עוד הוסיף שהוא משתף פעולה עם
25 העו"ס שביהמ"ש הורה לה להכין תסקיר.
26 יצוין שיחסו של האב כלפי שירותי הרווחה השתנה במהלך ההליך המשפטי, עד כדי כך
27 שבסיכומיו כתב האב שבכוונתו להגיש תלונה כנגד עו"ס ... מנהל האגף לשירותים חברתיים
28 ... (להלן: "מנהל האגף"). עוד אוסיף שבעדכון מנהל האגף מיום ... נכתב שהאב נהג
29 להתבטא בתוקפנות ובאלימות מילולית כלפי עובדות מרכז הקשר, השווה אותן למי
30 שממלאות הוראות "כמו הנאצים" ובנוכחות הילדים התבטא בצורה לא ראויה גם כלפי
31 מנהל האגף.
32
33 23. האב טען שהאם נוקטת כלפי הילדים באלימות מתוחכמת, כגון באמצעות צביטות.

בית משפט לענייני משפחה בירושלים

28 מרץ 2017

תמ"ש 58702-12-14 פלונית נ' פלוני

תמ"ש 17985-11-15

- 1
- 2 24. האם כופה על הילדים לשהות עמה בבית הוריה, בעיר ... , מקום בו אינם אוהבים לשהות,
- 3 משום שסבם, אבי האם, נוהג לצעוק עליהם ולקלל אותם.
- 4
- 5 25. לדברי האב הילדים מצליחים מאוד בלימודים ועל כן טענת האם שמצבם משפיע על
- 6 הישגיהם בלימודים אינה נכונה. במהלך ההליך המשפטי טען האב שמצבם של הילדים
- 7 הורע, ותלה זאת בניתוק ממנו - אשר נכפה עליהם.
- 8
- 9 26. האב הסביר את העובדה שנפרד מאשתו ... בטענה שהתברר לו שאותה אישה אינה מתנהגת
- 10 כיאות לילדים ואינה מסתדרת עמם.
- 11
- 12 **בתביעתו להעברת המשמורת אליו הוסיף האב את הטענות הבאות:**
- 13
- 14 27. האב נאלץ לגרש את האם לאחר שלא הצליחה/רצתה לקיים את הדרישות המינימליות
- 15 מאישה בבית יהודי.
- 16
- 17 28. האב קיווה שעם עזיבתו את הבית, האם תהיה יותר רגועה, מאוזנת, תירגע מחרדותיה,
- 18 מההאשמות שלה התמידיות כדרך דיבור, ומאיומים כדרך להשגת מטרותיה ותוכל לתת את
- 19 חלקה האימהי בגידול הילדים.
- 20
- 21 29. לדבריו, המציאות טפחה על פניו. כל ניסיונותיו למתן את האם ע"י בקשת התערבות של
- 22 גורמי הרווחה, וצוות ... , נפלו על אוזניים שאינן מוכנות להקשיב והוא נאלץ לדרוש העברת
- 23 המשמורת על הילדים אליו, לבריאות נפשם וגופם, לחינוכם הרוחני וליציבותם והמשך
- 24 התפתחותם.
- 25
- 26 30. המדובר בילדים שאובחנו כמחוננים, גם שכלית וגם רגשית, בעלי יכולת קליטה 4 רמות מעל
- 27 שכבת הגיל שלהם. האם מנסה "למרוח" אותם בסיפורים ולאחר שנתיים חדלו להאמין לה.
- 28
- 29 31. האם אינה שועה לתחינות הילדים, להיות אצל אביהם ונוהגת כרודנית.
- 30
- 31 32. לפי הסכם הגירושין אמורים הילדים להתחנך בקו ... בשנתיים האחרונות חלה הדרדרות
- 32 מבהילה ברמתה התורנית והרוחנית של האם, דבר אשר משפיע על הילדים קשות וגורם
- 33 להם בלבול פנימי: הן בהכנסת מחשב הביתה עם סרטים, הן בהכנסת ספרים שאינם

בית משפט לענייני משפחה בירושלים

28 מרץ 2017

תמ"ש 58702-12-14 פלונית נ' פלוני
תמ"ש 17985-11-15

- 1 תואמים את אורח החיים של הילדים והן בקניית בגדים ונעליים המנוגדים לרוח ... שבו
2 לומדים הילדים.
3
- 4 קיים פער עצום בין יכולתו של האב לטפח את הילדים מבחינה לימודית, לחנכם כראוי .33
5 ולהפעילם בשעות אחה"צ, לבין יכולה הדלה של האם לעשות זאת. הילדים מסתובבים בחוץ
6 מופקרים או במגרש הכדורגל הסמוך או בנסיעות אופניים סתמיות אין סופיות ליד הבית.
7
- 8 האם נוקטת כלפי הילדים באלימות מתמשכת ובהפחדות והבן ד. לא סתם מרטיב מדי לילה .34
9 (לדבריו כאשר היה אצל האב 8 לילות רצופים לא הרטיב אפילו לילה אחד). פניות האב
10 למשטרת ישראל ולעו"ס לסדרי דין, על מנת שינקטו בצעדים כנגד האם לא נענו עד להגשת
11 התביעה.
12
- 13 בהמשך אתייחס בהרחבה לטענת האלימות. .35
14
- 15 **ההליכים בבימ"ש זה**
16
- 17 האב הגיש כתב הגנה כנגד תביעת האם כ-7 חודשים לאחר הגשת התובענה. במקביל להגשת .36
18 התובענה הגישה האם גם בקשה דחופה להעברת המפגשים בין האב לבין הילדים למרכז
19 קשר.
20
- 21 ביום ... ניתן צו לתסקיר עו"ס לסדרי דין. .37
22
- 23 בדיון מיום ... שבה האם על טענתה שהאב מסית את הילדים נגדה והצביעה על מחברות .38
24 שמצאה אצל הילדים ובהן דברים שכתבו הילדים אודותיה. האב אישר כי רכש לילדים
25 מחברות על מנת שירשמו בהן "את הנקודות הטובות שאמא עושה".
26
- 27 התברר שהאב צייד את הילדים במחברות, על גבן נכתב "פרטי" "לא לפתוח" ובו רשם י.
28 בעמודת הפעולות השליליות את הדברים הבאים :
29
- 30 1. תפסתי את אמא בשקר על הפוקורן.
31 2. אמא התסיסה את ד.
32 3. תפסתי את אמא בשקר על התקליטור

בית משפט לענייני משפחה בירושלים

28 מרץ 2017

תמ"ש 58702-12-14 פלונית נ' פלוני
תמ"ש 17985-11-15

- 1 4. תפסתי את אמא בשקר על המכונית"
2
3 בעמודת הפעולות החיוביות נרשמו שני פרטים :
4
5 "1. אמא קנתה לי ממתקים לטיול
6 2. אמא ארגנה לי תיק עם בגדים נקים"
7
8 יצוין שבשתי העמודות נרשמו מראש מספרים סידוריים, על מנת להקל על מילוי הפרטים.
9
10 39. בתום הדיון הבהרתי לאב שאסור לו לתת לילדים להכין רשימות על נקודות טובות ונקודות
11 רעות, או כל התנהלות שיפוטית של הילדים כלפי האם, שכן הדבר גורם נזק לילדים. האב
12 הבטיח להימנע מכך, וטען שכוונתו היתה טובה, להראות לילדים שהאם עושה דברים
13 טובים, בהחלטתי שבתי ואסרתי על האב להמשיך בדרך זו וקבעתי שאם ימשיך בכך תהינה
14 לכך השלכות משמעותיות לגבי העתיד. האב הביע לפני הסכמה לדברים והבטיח לחדול
15 מכך.
16
17 40. האב ביקש לזמן את הילדים למפגש עמי בלשכתי. האם הסכימה לכך אך הביעה חשש מפני
18 השפעת האב על הילדים קודם למפגש. הוחלט שהמפגש יתקיים למחרת היום, מבלי שתהא
19 לאב הזדמנות להיפגש עם הילדים קודם לכן.
20
21 41. כפי שנקבע, נפגשה הגב' רינת אבדר, עו"ס יח"ס, עם הילדים ביום ... ולאחר פגישה זו
22 נפגשה גם עם כל אחד מההורים בנפרד. בפגישות אלה הבהירה העו"ס להורים כי עליהם
23 להימנע משיחה עם הילדים על הסכסוך ביניהם. האב תיאר דברים שהילדים מספרים לו על
24 האם ואילו האם הביעה דאגה מהשפעת הביקורים על הילדים.
25
26 42. ביום 21.6.15 הגישה עו"ס יח"ס דו"ח גלוי ודו"ח חסוי. מתוך הדו"ח החסוי אוכל לציין את
27 ההתרשמות שהילדים אוהבים וקשורים לשני ההורים ומצויים בתווך ביניהם. עוד התברר
28 שהילדים נחשפו, למידע שאינו מותאם. מסקנת עו"ס יח"ס הייתה שיש צורך במעורבות
29 עו"ס לסדרי דין, אשר תבדוק את צרכי הילדים וטובתם ותעביר המלצות בנוגע להסדרי
30 הקשר עם האב.
31

בית משפט לענייני משפחה בירושלים

28 מרץ 2017

תמ"ש 58702-12-14 פלונית נ' פלוני

תמ"ש 17985-11-15

- 1 43. ביום 1.10.15 הגישה העו"ס לסדרי דין תסקיר עדכון לפני הגשת תסקיר מקיף אודות
2 הקטינים. הסיבה להגשת עדכון במקום תסקיר הוסברה בכך שהעו"ס לסדרי דין אשר
3 החלה לטפל בתיק המשפחה ... לא יכולה הייתה להמשיך לטפל בתיק.
4
- 5 44. במבוא לעדכון נמסר שהמסמך הוגש על סמך הפעולות הבאות: פגישה משותפת עם
6 ההורים, פגישה נפרדת עם כל אחד מההורים, פגישה עם הקטינים, ביקור בית ותצפית
7 אינטראקציה בין האם לבין הקטינים וקבלת מידע מעו"ס המשפחה. בהמשך העדכון נכתב
8 שבהתאם לתיאורים שנמסרו מפי האם התקבלו דיווחים מבית הספר של הילדים
9 המצביעים על מצוקה רגשית קשה אצלם, הבאה לידי ביטוי בהתנהגויות קשות.
10 בעדכון זה שבה העו"ס לסדרי דין בעיקר על טענות האם.
11
- 12 45. האם טענה שהמפגשים בין האב לבין הילדים במהלך השבוע אינם קבועים. האב מגיע
13 לקחת ולהחזיר את הילדים כראות עיניו, בלא לעדכנה מראש. התנהלות זו גורמת לילדים
14 חוסר יציבות. עוד הוסיפה שמאז הגירושין, האב מסית את הילדים כנגדה ובאופן איטי,
15 שיטתי ומתוחכם משפיע עליהם כנגדה. לדבריה התנהלות זו פוגעת בקשר בינה לבין
16 הקטינים ובסמכותה, גורמת לילדים בלבול ובאורח קיצוני פוגעת ביציבותם ובמצבם
17 הרגשי.
18
- 19 46. עמדתו של האב הייתה שונה. האב הביע לפני העו"ס לסדרי דין טענתו שהוא מגן על הילדים
20 מפני האם וטען שהאם היא זו שפוגעת בילדים ובשלוות נפשם.
21
- 22 47. בסיכום והמלצות זמניות נכתב שיש צורך בקבלת מידע נוסף מגורמי טיפול וחינוך, לקיים
23 ביקור בית בבית האב ולערוך תצפית אינטראקציה בינו לבין הילדים. עוד הומלץ שההורים
24 יקפידו על הסדרי הראיה שנקבעו בהסכם הגירושין ולא יסטו מהם.
25
- 26 48. תובענת האב להעברת המשמורת אליו הוגשה ביום 8.11.15, האם הגישה כתב הגנה במועד
27 החוקי.
28
- 29 49. ביום ... נחתם תסקיר עו"ס מקיף אשר ההמלצה העיקרית בו הייתה להותיר את זמני שהות
30 הילדים עם האב באותה מתכונת ולא להעבירה למרכז קשר.
31

בית משפט לענייני משפחה בירושלים

28 מרץ 2017

תמ"ש 58702-12-14 פלונית נ' פלוני

תמ"ש 17985-11-15

- 1 התסקיר נערך לאחר התכנסות ועדת תסקירים, פגישת אינטראקציה בין האב לבין הילדים .50
2 ולאחר קבלת דוחות חינוכיים מאת מחנכי הכיתות בהן לומדים הילדים, וממטפלים שונים
3 המטפלים בכל אחד מהילדים, בין טיפול ... , בין טיפול ב... . עוד נתקבל מידע ממטפלים
4 שטיפלו בהורים, במהלך חיי הנישואין. להלן יובאו דברים שהובאו בתסקיר.
5
- 6 האב תואר כמתפרנס בתחום ... , ... האב לומד ב... . האם למדה ... ועבדה מספר שנים ב...
7 . כיום עובדת כ... .
8
- 9 הוסבר שקיימים פערים משמעותיים בין ההורים בתפיסת הזוגיות. בין היתר טען האב .52
10 שהאם סובלת מהפרעה נפשית, קיים אצלה פער בין מציאות לדמיון, מדובר באישה
11 מניפולטיבית ולא אמינה. לעומתו תיארה האם מציאות מורכבת יותר ובצד נקודות חיוביות
12 תיארה קשיים, חוסר תקשורת וניתוק. לדבריה האב הוא אדם מתעתע ומבלבל. מצד אחד
13 היה חם, מתחשב ומאפשר לעשות בבית כרצונה אך מצד שני היה מתפרץ וצועק בזעם
14 ולאחר מכן מתנצל ומנסה לפייס.
15
- 16 האב תאר קשר טוב עם הקטינים. סיפר על הדברים המיוחדים שעושים ביחד. בתצפית .53
17 הבחינה העו"ס בקשר טבעי וזורם של הילדים עם אביהם. ניכר שהאב יודע לשלב בין זרימה
18 לכיף לבין העמדת גבולות לילדים, בעת הצורך. במהלך הביקור נראו הילדים שמחים
19 ונינוחים במחיצת האב.
20
- 21 לדברי האם הקשר בין האב לבין הילדים אינו בריא, אלא הרסני ופוגע. האם חווה הסתות .54
22 מצד האב כלפיה. טוענת שהאב משתף את הילדים בדברים לא מתואמים כגון סכום
23 תשלומי המזונות והתביעות המשפטיות שהגישה כנגד האב. האב מבלבל את הילדים
24 במוסרו להם מסרים כפולים בקשר לאם. כך לדוגמה אומר להם לכבדה ומצד שני מבקש
25 מהם להתפלל שימצא אישה טובה ולא אישה רעה כמוה. עוד שיקר לילדים כי בשהותו ב... ,
26 ניסה לשוחח עמם בטלפון ואמם לא אפשרה זאת.
27
- 28 האב הכחיש דברים אלה וטען שאינו מבין את דרישת האם שהמפגשים יערכו במרכז קשר. .55
29 לדבריו הדברים נובעים ממקום חרדתי של האם.
30
- 31 האב סיפר כי רכש לילדים טלפון נייד, כדי שיוכל לשוחח עמם בחופשיות. לדבריו מכשיר .56
32 הטלפון נמצא אצלם והוא מדבר איתם בהפסקות ומספר פעמים במהלך היום. על כך הגיבה
33 האם שהמכשיר ייצא מכלל שליטה משום שכל היום הקטינים עסוקים בשיחות סודיות עם

בית משפט לענייני משפחה בירושלים

28 מרץ 2017

תמ"ש 58702-12-14 פלונית נ' פלוני
תמ"ש 17985-11-15

- 1 האב, מסתגרים בחדר ומשוחחים עמו, בהפסקות האב מתקשר ומשוחח עמם וכך חשה
2 האם כי האב פלש למרחב הפרטי הן שלה והן של הקטינים גם כאשר אינו נמצא פיזית
3 אתם. "
- 4
- 5 בכתב ההגנה התייחסה האם לאירוע הבאת מכשיר הטלפון. לדבריה הילדים סיפרו
6 שאביהם הדריך אותם להחביא ולהסתיר את המכשיר. הילדים אמרו לאם "ואם תגעי בו
7 יהיה לך רע! תזכרי!".
- 8
- 9 העו"ס לסדרי דין הביעה התרשמותה שהאב אוהב את ילדיו, משקיע בהם ודואג להם .57
10 והילדים נהנים לשהות עמו ומקיימים עמו קשר קרוב. מצד שני קיימות התנהגויות בעייתיות
11 מצדו, כגון: שיתוף הילדים בתכנים שאינם מותאמי גיל, אמירות סותרות ומבלבלות כלפי
12 האם וסביבתה הקרובה. ההתרשמות הייתה שהאב אינו רואה ומבין את הבעייתיות
13 שבהתנהלותו ולחילופין מתכחש אליה. עיסוק היתר בהתנהלות האם עם הילדים ומעורבות
14 היתר בנעשה בבית האם, אף כי היא נעשית במחשבה שנועדה לטובת הילדים, פוגעת בהם,
15 בשל הפגיעה בשגרת יומם בבית האם. האב אינו מודע לנזקים ולפגיעה הקשה בילדים
16 כתוצאה מהתנהלותו.
- 17
- 18 במהלך התכנסות וועדת התסקירים ביום ... הועמד האב על כך שהעוסקים במלאכה מזהים .58
19 בהתנהלותו התנהגויות ואמירות מסיתות. הוגדר עמו מה נחשב מבחינתם הסתה, גלויה או
20 סמויה, והובהר הנזק הרגשי לילדים מכך. האב התחייב להיות ערני ולהימנע מהתנהלויות
21 מסוג זה.
- 22
- 23 לשם בדיקת טענות האב קיבלה העו"ס לסדרי דין מידע מאת אנשים המכירים את האם, .59
24 לרבות מאת אדם שטיפל בשני ההורים ואשר לא התרשם מהפרעה נפשית אצל האם.
- 25
- 26 האם תיארה קשר טוב עם הילדים. רואה עצמה כאם מעורבת ונמצאת בקשר עם כל .60
27 מסגרות החינוך והטיפול. האם מאורגנת ומסודרת וניכר שלילדים סדר יום ושגרה ברורים.
28 האם הודתה שבסמוך למועד הגשת התסקיר התקשתה יותר בהתנהלות עם הילדים ותלתה
29 זאת בהסתות מצד האב. לדבריה מתקשה להעמיד גבולות בבית. רואה כיצד הילדים שבים
30 כעוסים מביקורים אצל האב ומשתמשים בביטויים כגון: "את לא אמא שלנו", "עוד מעט
31 נעבור לגור רק עם אבא".
- 32

בית משפט לענייני משפחה בירושלים

28 מרץ 2017

תמ"ש 58702-12-14 פלונית נ' פלוני

תמ"ש 17985-11-15

- 1 61. בתצפית האינטראקציה שנערכה בבית האם, לא שיתפו הילדים פעולה עם האם. הם
2 התנהלו בריחוק ממנה והביעו הסתייגויות.
3
- 4 62. כאמור, ההמלצה הייתה שזמני השהות עם האב יוותרו על כנם, ללא צמצום וללא הפנייתם
5 למרכז קשר.
6
- 7 63. עוד הומלץ שבמקרה שמי מהצדדים יהיה מעוניין בשינוי חד פעמי בזמני השהות, תינתן
8 האפשרות לשינוי בהודעה מראש של 3 ימים, וזאת במידה והשינוי מוסכם על שני הצדדים.
9 שינוי יתאפשר לא יותר מפעם בחודשיים.
10
- 11 64. הומלץ שהטלפון הנייד שהאב קנה לקטינים, יוחזק אצל האם ויפתח למשך שעה כל יום
12 ושעתיים בימי שישי ובערבי חג, כדי לאפשר שיחות טלפוניות עם האב.
13
- 14 65. כל המשפחה תופנה לטיפול במרכז ... ההורים יופנו להדרכה הורית וכל אחד מהקטינים
15 יופנה לקבלת טיפול רגשי.
16
- 17 66. המלצה נוספת הייתה שבתוך 6 חודשים מאותו מועד יוגש תסקיר משלים בו יבחנו בשנית
18 זמני השהות, בהתחשב במצבם הרגשי של הקטינים.
19
- 20 67. עד כאן סקירת התסקיר מיום 26.11.15.
21
- 22 68. ביום 3.12.15 הגיש האב בקשה להעברת המשמורת על הילדים לידו, באופן זמני.
23 לבקשה זו צורף תצהיר תמיכה בו ציטט האב קטעים מתלונות שלטענתו התלוננו הבנים
24 כנגד האם. לדברים אלה יש חשיבות רבה ועל כן אביא חלק מהם כלשונם, זאת על מנת
25 שניתן יהיה להתרשם מהשימוש במילים ובניסוחים שאינם אופייניים לילדים בגיל זה ומה
26 גם שהדברים נכתבו לפני יותר משנה.
27
- 28 69. קטעים מציטוטים שהביא האב מפי הבן י. :
29
- 30 * פעם אמא עשתה לי "צביטי" ביד וממש הוציאה לי את הבשר.
31

בית משפט לענייני משפחה בירושלים

28 מרץ 2017

תמ"ש 58702-12-14 פלונית נ' פלוני

תמ"ש 17985-11-15

- 1 פעם אחת אני ואחי עשינו צחוק לפני השינה, ואז היא אמרה "אתם תראו שזה יגמר בבכי", *
- 2 ואח"כ היא תפסה ואתי והדפה את ראשי על הקיר, והתחלתי לבכות מהכאב ואז היא
- 3 אמרה: "אתם רואים? אמרתי לכם שזה יגמר בבכי". והיא "צודקת" ברוב הפעמים זה אכן
- 4 נגמר בבכי – אבל בגללה.
- 5
- 6 פעם אחת אני ואחי שיחקנו, ואמא באה והתחילה לרדוף אחרי, ברחתי לחדר למיטה, *
- 7 וגוננתי על פני עם השמיכה, והיא עמדה מולי וחיכתה וכאשר חשבתי שהיא כבר הלכה,
- 8 הסרתי את השמיכה מעל פניי, והתברר לי שהיא ארבה לי, וחיכתה בשקט, וניצלה את זה
- 9 שהסרתי את השמיכה והכתה אותי בפניי.
- 10
- 11 קרה שאבא נתן לי תקליטור שאוכל לשמוע ושמתי אותו בילקוטי. ובאותו היום היינו עם *
- 12 אבא אחרי הצהריים, וכשחזרתי רציתי לקחת את התקליטור מהילקוט כדי לשמוע אותו,
- 13 וגיליתי שהוא נעלם מהתיק. שאלתי את אמא אם היא יודעת היכן הוא והיא אמרה: "שהיא
- 14 בכלל לא יודעת איפה הוא ושכלל לא נגעה בילקוטי". אחרי כמה ימים בדקתי בערימת
- 15 התקליטורים שלנו, וביניהם גיליתי את התקליטור שאבא נתן לי, מעניין איך הוא "קפץ"
- 16 לשם...
- 17
- 18 אני רוצה לציין שצורת התקשורת של אמא אתנו היא בעיקר על ידי איומים והפחדות. *
- 19 בניגוד גמור לדרך החינוך של אבא שמדבר אתנו בנועם וכבוד ומתייחס אלינו בכבוד, וגם
- 20 כשאנחנו טועים או מתנהגים בניגוד לרצונו הוא לא מאיים עלינו ומפחיד או מקלל כמו סבא
- 21 ..., ולא מרביץ, אלא אומר בעדינות וברגישות שלא כמו אמא!
- 22
- 23 ואני ואחי מרגישים פשוט עצבות להיות איתה ולגור איתה. ואם אתם מתחשבים בי
- 24 ומקשיבים למה שאני אומר אני ואחי רוצים לעבור לגור עם אבא.
- 25
- 26 קרה לא מעט פעמים שחזרתי מ... בצהריים, ואמא סיפרה שאבא התקשר פעם אחת, אבל *
- 27 הנייד היה על "שקט" ולכן לא שמעה את הצלול. כשביקשתי לדבר עם אבא, אז היא דחתה
- 28 אותי ב"לך ושוב" עד שהגיע הזמן ארוחת ערב ושינה ואז היא אמרה: "עכשיו כבר אי אפשר
- 29 להתקשר, זה לא הזמן המתאים" ואני סוחב כאב בלב מכל התקופה הזו שרציתי לדבר עם
- 30 אבא ואמא מנעה ממני.
- 31

בית משפט לענייני משפחה בירושלים

28 מרץ 2017

תמ"ש 58702-12-14 פלונית נ' פלוני

תמ"ש 17985-11-15

- 1 ואחרי כמה ימים כשהיה הזמן שלנו עם אבא, אז שלח הודעה לחברו ותוך כדי שמת לי לב
2 שכתוב לו בנייד ברשימת שיחות יוצאות, שהוא התקשר אלינו מספר רב של שיחות שלא
3 נענו.
4
- 5 .70 קטעים מציטוטים שהביא האב מפי ד. :
6
- 7 * פעם אני ואחי שיחקנו לפני שינה במיטה שלי, ואז אמא באה וגערה בנו ונתנה לי סטירה
8 סתם. ואז התחלתי לבכות והיא אמרה: "אתם רואים? תמיד אני אומרת לכם שזה ייגמר
9 בבכי".
10
- 11 * פעם אחת אמא ואני שיחקנו ואמא באה אלי ותפסה אותי בגרון בלפיטה, וצבטה אותי
12 בגרוני, וכאב לי מאוד, והרגשתי שזה אפילו קצת הפריע לי לנשום, וכשבחנתי בראי את
13 הפציעה ראיתי שזה היה ממש כמו סיכה שחדרה לגרוני, ירד לי דם מהגרון, ואז אמרתי
14 לאמא: "תראי מה עשית לי!" והיא ענתה: "זה אתה עשית את זה לעצמך".
15
- 16 * פעם כשחזרתי מהלימודים אחרי שיעורי הבית יצאתי לנסוע באופניים, כשחזרתי לבית,
17 ראיתי אותה מסתכלת בנייד והבחנתי שמתי שנסעתי באופניים אבא התקשר והיא הסתירה
18 זאת ממני והסיפור הזה חזר ונשנה עשרות פעמים. סיפרתי לאבא ואבא אכן אישר לי שהוא
19 התקשר וחיפש אותי הרבה פעמים.
20
- 21 * פעם בבית אני ואחי שיחקנו קצת על הספה, ואמא צעקה עלי: "זה ייגמר בבכי", ואז ניגשה
22 אלי והפילה אותי מהספה לרצפה והדפה את ראשי על הרצפה וראשי נחבט ברצפה. כאב לי
23 מאוד, ובכייתי מאוד, ורצתי לחדר, התכסיתי בסמיכה.
24
- 25 .71 לשם האיזון והצגת התמונה מנקודת מבטה של האם, אביא מספר ציטוטים מדברים שהאם
26 טענה שהילדים אמרו לה באירועים שונים, במהלך שנת 2015.
27
- 28 הדברים מצוטטים מכתב ההגנה שהגישה האם :
29
- 30 • ביום 2.9.15
31 "אבא אמר לנו שאחרי החגים אנחנו עוברים לגור אצלו! כשאבא כועס זה מאהבה אבל
32 כשאת כועסת זה חושף את הפנימיות שלך. אנחנו רוצים לעבור לגור עם אבא ולנתק איתך

בית משפט לענייני משפחה בירושלים

28 מרץ 2017

תמ"ש 58702-12-14 פלונית נ' פלוני

תמ"ש 17985-11-15

1 את הקשר! אנחנו לא רוצים שתבואי לבקר אותנו ב... , ואנחנו גם לא רוצים שתבואי לבר-
2 מצווה שלנו ולחתונה שלנו. את משוגעת! אבא מביא לך כל חודש 3,000 ₪ ואת סוחטת ממנו
3 כסף ורוצה עוד! את לא עושה שום דבר בחיים שלך ורק רוצה להציק לאבא! אנחנו לא
4 צריכים אותך! אנחנו שונאים אותך! אנחנו אוהבים רק את אבא! עם אבא אנחנו עושים
5 דברים כיפיים ואיתך לא, את משקרת! את שקרנית!..."

6

7

8 • ביום 8.9.15
9 האם טענה שכאשר שמה ידה על כתפו של י., בחיבוק, התפרץ כלפיה בפתאומיות: "אל תגעי
10 בי! אז מה אם את אמא שלי! את טמאה!"
11 וכאשר העירה לו על כך אמר: "איזה קול זוועה יש לך! את ממררת לי את החיים! שתמותי!
12 יימח שמך!"

13

14 • 21.9.15
15 הבן י. "כן, אני יודע, את בוגדת! שתדעי לך שאם הייתי יכול הייתי יורה בך!" ואז הוא ירק
16 עליה ויצא מן הבית.

17

18 • 17.1
19 כאשר שאלה את הילדים מה שרפו במדורה, השיבו לה: "אותך".

20

21 • 72. כאן המקום להדגיש ששני בעלי הדין לא הציגו ראיות שאכן כך אמרו הילדים, עם זאת
22 מהפגישה שהייתה לי עם הילדים ומהתסקירים שקיבלתי, אני מוכן לקבל שכך מתבטאים
23 הילדים. מצד שני, על סמך אותם מקורות וכפי שגם יובהר בהמשך, ניתן לקבל את טענת
24 האם ואת התרשמות העובדים הסוציאליים שההתבטאויות החמורות של הילדים מושפעות
25 מאוד מהתנהלות האב ואין צורך להכביר במילים על חומרת הדברים.

26

27 • 73. ביום 28.2.16 הגיש האב כנגד האם בקשה לצו הגנה בתיק הי"ט 59325-02-16. בבקשתו טען
28 האב שהאם מכה את הילדים ונוקטת כלפיהם באלימות רגשית. לדבריו הגיש כבר 10
29 תלונות במשטרה אך החוקרים טענו שאין באפשרותם לשלוח חוקר נוער משום שהרווחה
30 אינה תומכת בכך. ביהמ"ש התבקש להורות למשטרה להפעיל חוקר ילדים, על מנת שיבדוק
31 את אמיתות טענותיהם.

בית משפט לענייני משפחה בירושלים

28 מרץ 2017

תמ"ש 58702-12-14 פלונית נ' פלוני

תמ"ש 17985-11-15

- 1 לאחר דיון במעמד הצדדים, דחתה כב' השופטת העמיתה, נילי מימון, את הבקשה בקבעה
2 שלא שוכנעה שהאם נקטה באלימות כלפי הילדים.
3
- 4 74. ביום 29.2.16 הגיש מנהל האגף, עדכון אודות הילדים. עדכון זה כלל פניה דחופה לביהמ"ש
5 למנוע בעד האב להיפגש עם הילדים באופן חופשי ולהורות שכל המפגשים יתקיימו במרכז
6 קשר ואף זאת אך ורק אחת לשבועיים או אחת לשבוע. עוד התבקש ביהמ"ש למנוע בעד
7 האב אפשרות לשוחח עם הילדים בטלפון הנייד, אותו רכש לילדים.
8 מנהל האגף ביסס את בקשתו על מספר עובדות, בדיקות ומסקנות שיפורטו להלן.
9
- 10 75. האם החלה בטיפול ובהדרכה הורית, היא נפגשת בצורה סדירה עם הצוות הטיפולי כדי
11 לרכוש ולפתח כלי התמודדות הוריים, במצב המורכב בו נמצאת המשפחה. הילדים אינם
12 מסכימים להיכנס לטיפול והתרשמות הצוות היא שעד שהילדים לא יקבלו "אישור" מהאב
13 לעשות כן, הם יתמידו בסירובם.
14
- 15 76. האב החל טיפול והדרכת הורים אך מטפל המרכז דיווח שהוא מסופק בדבר היכולת של
16 האב להירתם לטיפול. תוארה דינמיקה בה האב מנגח את המטפל ובוחרן אותו על יכולותיו
17 ולא ברור האם מתכוון לשתף פעולה באופן עמוק.
18
- 19 77. האם דיווחה שבשובם משהות עם האב, במוצ"ש 27.2.16, צעקו עליה הילדים משום שלא
20 הסכימה לאפשר לאב לקחתם לחתונה עימו. ד. נטל צלחת זכוכית וניפץ אותה על הרצפה,
21 הבן י. נטל מלחיה וניפץ אותה על הרצפה. כאשר יצאה האם להיוועץ עם חברה כיצד לנהוג,
22 מצאה שהילדים השתוללו בבית בדרך חסרת רסן. הם שפכו בכל הבית חבילת מלח, רוקנו
23 בקבוקי סבון ושמפו לכיור, שברו מגירה במקרר, חיבלו במכונת הכביסה ועוד. הילדים צעקו
24 ואמרו שאם לא תאשר להם ללכת לחתונה עם אביהם הם יתמידו בהתנהגות זו עד שהיא
25 תישבר.
26
- 27 78. בשוב הילדים, ביום ראשון, מ... הפכו שוב את הבית.
28
- 29 79. מנהל האגף, אשר ביקר בבית בו ביום הבחין בחלק מהנזקים שנעשו וקיבל אישור לדברי
30 האם מהשכנה. כאשר ניסה לשוחח עם הילדים אטמו הילדים עצמם משיחה, אף שהם
31 מכירים את מנהל האגף ובעבר התנהלו ביניהם שיחות.
32

בית משפט לענייני משפחה בירושלים

28 מרץ 2017

תמ"ש 58702-12-14 פלונית נ' פלוני

תמ"ש 17985-11-15

- 1 הילדים משתמשים בשפה קשה מאוד כלפי האם: "האשה הזאת", "מי שקוראת לעצמה
2 אמא", "מכשפה", "מרביצה לנו". מנהל האגף התרשם שכוונת הילדים לשבור את האם כדי
3 שתוותר על שהייתם עמה באופן כללי. עוד הסיק שהילדים משתמשים בניסוחים של אדם
4 מבוגר כדוגמת: "היא טוענת שפלונית מסית את הילדים".
5
- 6 בתחילת השיחה הבחין מנהל האגף שהבן, ד. מחזיק טלפון בכובע הסוודר אותו לבש,
7 הטלפון היה פתוח והאב האזין לשיחה, אותה ביקש מנהל האגף לקיים עם הילדים. יצוין
8 שבחקירתו מיום 17.4.17 הכחיש האב טענה זו.
9
- 10 עוד דיווח מנהל האגף שבשיחה שהתנהלה עם האב ביום 1.2.16 האב היה מניפולטיבי מאוד,
11 היה עסוק רוב השיחה בהכפשת שמה של האם וטען שהיא חולת סכיזופרניה. האב לא היה
12 קשוב לעובדה שהילדים חיים במפוצל אצלו ואצל האם. ישנו פער ניכר בין המילים בהן הוא
13 משתמש לבין הרושם והתחושה שעולה תוך דבריו.
14
- 15 בית הספר דיווח למנהל האגף שהאב הגיע ללא תיאום מראש לביה"ס, לדבריו כדי לשוחח עם
16 המורים. האב הוציא את י. לרופא, ללא קבלת רשות מביה"ס, כדי להראות לו חבלה ברגלו.
17 יצוין שהאם דיווחה שכאשר ראתה את החבלה ברגלו באותו בוקר ושאלה כיצד נפגע, השיב לה
18 י.: "אולי את הרבצת לי".
19
- 20 האב אינו נוהג על פי קביעת ועדת התסקירים, כי עליו להקפיד על הסדרי הראיה והוא מנצל
21 את ביה"ס כ"טריטוריה ניטראלית", על מנת לדבר עם הילדים ולפגוש אותם בימים שאינם
22 ימי מפגשים עמו ועל כך יש להוסיף את העובדה שהילדים מחזיקים בטלפון סלולרי שהאב
23 רכש עבורם.
24
- 25 מנהל האגף הסביר שבעבר ביקשו שירותי הרווחה להימנע מלהגביל את האב בפגישות ולקיימן
26 אך ורק במרכז קשר בשל החשש שהילדים יפנו כלפי האם את הכעס מהחלטה זו, זאת במיוחד
27 כאשר האם חלשה בניהול הקשר אל מול הילדים. לדברי מנהל האגף, במהלך שני החודשים
28 שחלפו מעת התכנסות ועדת התסקירים, החמיר מצבם של הילדים, כעסם כלפי האם קיבל
29 ביטוי של אלימות כלפי הבית, הבקשה לקיים את המפגשים במרכז קשר נועדה למנוע מצב בו
30 תתבקש הוצאת הילדים מהבית. במרכז קשר תהיה אפשרות לבחון את המסרים אותם מעביר
31 האב לילדיו.
32
- 33 ארחיב בהמשך בטענת האב שהאם מפעילה אלימות כלפי הילדים.

בית משפט לענייני משפחה בירושלים

28 מרץ 2017

תמ"ש 58702-12-14 פלונית נ' פלוני

תמ"ש 17985-11-15

- 1
- 2 87. בסיום הסקירה הביעה מנהל האגף דאגה מההחרפה במצבם הרגשי של הילדים ומהסיכון
- 3 הרגשי בו הם מצויים והביע התרשמות שהילדים מזוהים עם עמדת האב, שאינו רואה את
- 4 הפגיעה הרגשית הנגרמת להם כתוצאה מעירובם בקונפליקט הזוגי. נראה שהאב איתן בדעתו
- 5 לעשות כל שביכולתו להעביר את המשמורת אליו. מנגד מתקשה האם להתמודד עם
- 6 התפרצויות הזעם של הילדים בבית. היא אמנם נעזרת בטיפול אולם עדיין מתקשה בהפעלת
- 7 סמכות הורית. לפיכך שב מנהל האגף על ההמלצה שהמפגשים בין האב לבין ילדיו יצומצמו
- 8 ויתקיימו במרכז קשר והאב לא יוכל להיות עמם בקשר טלפוני.
- 9
- 10 88. לאחר שנתקבלה תגובת שני ההורים, ניתנה ביום 10.3.16 החלטה בה אסרתי על האב להיפגש
- 11 עם הילדים בכל מקום פרט למרכז קשר. עוד נאסר על האב להתקשר לילדים בטלפון או בכל
- 12 אמצעי אחר. נקבע שכל קשר בין האב לבין הילדים יהיה בפיקוח העו"ס לסדרי דין או מי
- 13 מטעמה. יצוין שלאחר שהאם טענה שהאב הפר החלטה זו טען האב, בדיון מיום 17.4.16,
- 14 שאינו יודע היכן נמצא הטלפון.
- 15
- 16 89. ביום 14.3.16 הגיש עו"ס לחוק הנוער באגף לשירותים חברתיים ב... , בקשה למתן החלטת
- 17 ביניים לפי סעיף 12 לחוק הנוער (טיפול והשגחה), תש"ך – 1960.
- 18 בבקשתו, טען העו"ס שהוא סבור שהקטינים נזקקים ונשקפת להם סכנה דחופה. ביהמ"ש
- 19 התבקש להורות על הוצאת הילדים ממשמורת הוריהם והעברתם למשמורת רשות הסעד,
- 20 אשר תקבע מקום חסותם.
- 21
- 22 בתצהיר התמיכה לבקשתו כלל העו"ס לפי חוק הנוער, בין היתר, אזכורים שונים של דברים
- 23 שסיפרו הילדים לגורמים שונים.
- 24
- 25 90. ביום 15.3.16 העביר האב חבילה לילדים בשטח בית הספר. האב הסביר זאת בכך שאחד
- 26 הילדים שכח אצלו תחפושת והוא מסר לה אותה, בהשלכה מעל גדר ביה"ס.
- 27
- 28 91. ביום 20.3.16 הגיש העו"ס לחוק הנוער בקשה לביטול הדיון שנקבע בבקשתו, זאת לאחר
- 29 שהאם סיפרה שחלה רגיעה במצב הילדים, לאחר ההחלטה מיום 10.3.16. בעקבות פנייה זו
- 30 ביטלתי את הדיון והתיק הבקשה למתן החלטת ביניים נסגר.
- 31

בית משפט לענייני משפחה בירושלים

28 מרץ 2017

תמ"ש 58702-12-14 פלונית נ' פלוני

תמ"ש 17985-11-15

- 1 92. בו ביום הגיש מנהל האגף עדכון אודות הילדים בו נמסר שהאם התלוננה על כך שהילדים
2 מדברים על כך שהם ממשיכים להיות בקשר טלפוני עם האב. בית המשפט התבקש להורות
3 לאב להפקיד את הטלפון שמסר לילדים בידי גורם מקצועי, כגון לשכת הרווחה. האב
4 הכחיש את הטענה שהוא ממשיך להיות בקשר טלפוני עם הילדים.
5
- 6 93. על מנת לבחון את תביעת האב להעברת המשמורת אליו, ביקש מנהל האגף להורות על
7 עריכת אבחון מסוגלות הורית לכל אחד מההורים. עוד התבקש ביהמ"ש להורות לשני
8 ההורים להפעיל את סמכותם ההורית ולדאוג שהילדים ייכנסו מידינית לטיפול עליו הוסכם
9 במרכז הורים – ילדים.
10
- 11 94. מפניית האב מיום 31.3.16 עלה שהאב אינו נפגש עם הילדים. עוד הודיע האב שבמקרה
12 שבית המשפט לא ייפגש עם הילדים באופן אישי הוא יסתלק מתביעת המשמורת שהגיש,
13 משום שלטענתו בנסיבות אלה אין בה טעם. בהחלטתי מאותו יום העמדתי את האב על כך
14 שעליו לחזור בו מסירובו להיפגש עם הילדים מפגשים בפקוח.
15
- 16 95. בדיון שהתקיים ביום 17.4.16, נחקרו האם והאב. התברר שהאב המשיך בסירובו להיפגש
17 עם הילדים במרכז קשר ועד אז לא נפגש עמם במשך 5 שבועות. האב שב על בקשתו
18 שביהמ"ש ייפגש בעצמו עם הילדים. האם טענה שאין צורך בכך משום שגורמי הרווחה
19 נפגשו עם הילדים. בתום הדיון קבעתי שאפגש עם הילדים רק לאחר שהאב יקיים עמם
20 לפחות 4 מפגשים במרכז הקשר. ניתנה הוראה לעו"ס לסדרי דין לתאם מפגשים בזמן
21 הקרוב ביותר.
22
- 23 96. בעדכון שהגיש מנהל האגף ביום 11.7.16 נמסר שהאב נפגש עם הילדים במרכז הקשר 4
24 פעמים וציפה שמיד לאחר מכן אפגש עם הילדים. הובעה עמדת הגורמים המקצועיים שאין
25 לאפשר לאב להשתמש בביקורים כקלף מיקוח בהתדיינות.
26
- 27 97. עוד נמסר בעדכון שהילדים אוהבים את האב ושמחו על הביקורים שהתקיימו. להתרשמות
28 העו"ס האב אינו מודע לכך שהוא משוחח עם הילדים בשפה הכוללת הסתה סמויה. מהאופן
29 בו משוחח האב עם העו"ס במרכז הקשר הוא מעביר מסר לילדים שכל מה שקורה במרכז
30 הוא "הצגה אחת גדולה שצריך לשחק אותה". גם המסר שמוסר האב לילדים, לפיו כאשר
31 יעברו להתגורר עמו מצבם יהיה טוב יותר, הוא פוגע בתפקודם של הילדים.
32

בית משפט לענייני משפחה בירושלים

28 מרץ 2017

תמ"ש 58702-12-14 פלונית נ' פלוני

תמ"ש 17985-11-15

- 1 98. דווח שהאם ממשיכה לקבל טיפול והדרכה הורית במרכז ... הילדים עדיין אינם מוכנים
2 להגיע לטיפול סדיר. לד. היו מספר פגישות, בהן החלו לעבוד יחד על עבודת אומנות ויש
3 לראות בכך תקווה לכניסתו לטיפול.
4
- 5 99. מנהל האגף הביע חשש שבמקרה שהאב לא ימשיך להיפגש עם הילדים במרכז קשר יסתיימו
6 למעשה מפגשיו עם הילדים. המלצת הגורמים המקצועיים הייתה שהאב ימשיך להיפגש עם
7 הילדים במרכז קשר במשך 6 חודשים נוספים לפחות. לדבריהם, כל החלטה אחרת עלולה
8 להחזיר את הגלגל אחורה ולהוביל לנסיגה במצב הילדים.
9
- 10 100. ביום 2.8.16 הודיעה האם שבסוף חודש יולי לא קיים האב שני מפגשים רצופים במרכז
11 הקשר. בהחלטתי מיום 17.8.16 הורתי לעו"ס יח"ס להכין את הילדים למפגש עמי.
12 בהחלטה נוספת מאותו יום קבעתי שאם אכן נכונה טענת האם שהאב חדל להיפגש עם
13 הילדים במרכז הקשר, יראה זאת ביהמ"ש בחומרה. ב"כ האב התבקש לשדלו להמשיך
14 במפגשים, באופן עקבי וסדיר.
15
- 16 101. בפנייתו מיום 8.9.16 הביע האב ביקורת על כך שביהמ"ש הבטיח להיפגש עם הילדים לאחר
17 שהאב יפגוש אותם במרכז קשר 4 פגישות "אך בפועל נמשכה תקופת ההתעללות הרגשית
18 בילדים חצי שנה לחינם!". עוד התריע האב על הרפרה במצבם הרגשי של הילדים – המשך
19 הרטבה אצל ד. תחושה של פחד, חנק שאמו מטילה עליו ולאחרונה ד. אף החל למצמץ
20 בעיניו ב"טיקים" של עצבנות. האב קרא להורות לאלתר להפעיל חוקר ילדים על מנת לחקור
21 את אלימות האם כלפי הילדים.
22
- 23 102. ביום 12.9.16 נפגשתי עם הילדים בנוכחות עו"ס יח"ס, הגב' רינת אבידר. ביום 19.9.16
24 הגישה עו"ס אבדר דו"ח חסוי. בדו"ח זה נסקרה הפגישה וההתרשמות מהילדים.
25
- 26 **דיון בטענת האב שהאם מפעילה אלימות כלפי הילדים**
27
- 28 103. כאמור, מתחילת ההליך טען האב שהאם נוקטת כלפי הילדים באלימות. בכתב ההגנה טען
29 שהמדובר באלימות מתוחכמת, כגון בצביטות, ותלה מעשים אלה במצבה הנפשי של האם.
30
- 31 104. בתביעתו להעברת המשמורת אליו (8.11.15) טען האב שהמדובר באלימות מתמשכת
32 ובהפחדות וכתוצאה מכך הבן, ד., מרטיב מדי לילה. לדבריו, במהלך שהותו אצלו לא
33 הרטיב הילד במשך 8 לילות.

בית משפט לענייני משפחה בירושלים

28 מרץ 2017

תמ"ש 58702-12-14 פלונית נ' פלוני

תמ"ש 17985-11-15

- 1
- 2 105. באותה תביעה ציטט האב דברים שלטענתו הילדים סיפרו לו: י. : "פעם אמא עשתה לי
- 3 "צביטי" ביד וממש הוציאה לי את הבשר". "... והתברר לי שהיא ארבה לי, וחיכתה בשקט,
- 4 וניצלה את זה שהסרתי את הסמיכה והכתה אותי בפניי", "אני רוצה לציין שצורת
- 5 התקשורת של אימא איתנו היא בעיקר על ידי איומים והפחדות".
- 6
- 7 106. ציטוטים נוספים נמסרו מפי הבן ד. : "פעם אחת אני ואחי שיחקנו לפי השינה ... ואז אמא
- 8 באה וגערה בנו ונתנה לי סטירה סתם... " פעם אמא אני ואחי שיחקנו ואמא באה אלי
- 9 ותפסה אותי בגרון בלפיטה, וצבטה אותי בגרוני, וכאב לי מאוד, והרגשתי שזה אפילו הפריע
- 10 לי לנשום, וכשבחנתי בראי את הפציעה ראיתי שזה ממש כמו סיכה שחדרה לגרוני, ירד לי
- 11 דם מהגרון, ואז אמרתי לאמא: "תראי מה עשית לי!" והיא ענתה: 'אתה עשית את זה
- 12 לעצמך". "... אני ואחי שיחקנו קצת על הספה, ואמא צעקה עלי: "זה ייגמר בבכי", ואז
- 13 ניגשה אלי והפילה אותי מהספה לרצפה והדפה את ראשי על הרצפה וראשי נחבט ברצפה.
- 14 כאב לי מאוד, ובכיתי מאוד, ורצתי לחדר, התכסיתי בסמיכה".
- 15
- 16 107. האב טען שלא הועילו פניותיו בעניין האלימות למשטרת ישראל ולעו"ס לסדרי דין.
- 17
- 18 106. בכתב ההגנה הכחישה האם מכל וכל את טענת האלימות כלפי הילדים וטענה שהאב מכניס
- 19 דברים אלה לראשם של הילדים.
- 20
- 21 107. מתברר שבסמוך לחודש 6/15 עברו שני הקטינים חקירת ילדים, בעקבות דיווח האב על
- 22 אלימות. בחקירה שלל ד. את החשדות. לעומ"ז י. סיפר, באופן כללי, על פגיעות בעבר מצד
- 23 שני ההורים. (ראו עדכון מנהל האגף מיום 29.2.16, בעמ' 3 למטה).
- 24
- 25 108. בדו"ח שהגישה עו"ס יח"ס ביום 21.6.15 לא נמצא שהילדים הביעו כנגד האם טענות על
- 26 הפעלת אלימות מצידה.
- 27
- 28 109. בסמוך לחודש 1/16 הזמין הילד, י. משטרה. בעקבות האירוע שוחחה עו"ס לסדרי דין, ...
- 29 עם הילד ושאלה אותו כיצד ידע להזמין משטרה ותשובתו הייתה שאביו הראה לו כיצד
- 30 להתקשר למשטרה, אם אמו מכה אותו. (ראו עדכון מנהל האגף מיום 29.2.16, בעמ' 3
- 31 למטה).
- 32

בית משפט לענייני משפחה בירושלים

28 מרץ 2017

תמ"ש 58702-12-14 פלונית נ' פלוני

תמ"ש 17985-11-15

110. בבקשה לצו הגנה שהגיש ביום 28.2.16, טען האב שהאם נוקטת כלפי הילדים באלימות רגשית. כזכור, לאחר דיון במעמד הצדדים, דחתה כב' השופטת העמיתה, נילי מימון, את הבקשה בקבעה שלא שוכנעה שהאם נקטה באלימות כלפי הילדים.
111. בעדכון מיום 29.2.16 ציטט מנהל האגף את תגובת העו"ס לחוק הנוער, כפי שנשלחה לחוקר המשטרה, אשר ביקש ממנו לדעת כיצד להתמודד עם תלונות חוזרות של האב בדבר אלימות האם כלפי הילדים. בין היתר ציין העו"ס לחוק הנוער שמפניית י. למשטרה ניתן להיווכח שהאב מעביר לילדים מסרים קשים אודות האם וטען שהדבר מעורר חשד שהאב מסית את הילדים להתלונן על אלימות של האם כלפיהם. עוד הוסיף שההתרשמות המקצועית היא שתלונות האב, כולל זו שהוגשה בסמוך להגשת העדכון, הן חלק מהסכסוך הקשה. לפיכך הומלץ שלא לחקור את הילדים. עמדת שירותי הרווחה הייתה שקיים חשש שהילדים מוסתים על ידי האב ועל כן הומלץ לפני חוקר הילדים שלא יהיה נכון להעמיד את הקטינים בסיטואציה של חקירת ילדים.
112. באותו עדכון נמסר שבאגף התקבלה ההחלטה להיות במעקב אחר מצב הילדים, בין היתר באמצעות גורמי הטיפול בביה"ס ובמרכז הורים וילדים. לדעתם יש מספיק עיניים מבוגרות ואחראיות לבדוק האם הילדים סובלים מאלימות, ומה גם שעו"ס לחוק הנוער נמצא בתמונה.
113. מנהל האגף הוסיף שהאם אמרה שהיא מקפידה מאוד שלא ליצור מגע עם הילדים, משום שפעם אחת, כאשר הפרידה ביניהם, בעת מריבה, הם הפכו את מעורבותה כאילו הייתה אלימה כלפיהם והתקשרו להזמין משטרה.
114. בחקירתה מיום 17.4.16 העידה האם שכאשר ראתה על גופם של הילדים פצעים ושריטות ושאלה את הילדים כיצד נגרמו, השיבה לה הילדים כי נפלו ב... , או בפעילות או בעת משחק "תופסת". לדבריה זה לא קורה הרבה, כמו כל ילד נורמלי. האם הכחישה כל שיטה של אלימות כלפי הילדים (הרמת יד, צביטות, "כפות" או בעיטות). כאשר הציג ב"כ האב לפניו את הטענה שהילדים אמרו לאנשים שהאם מרימה עליהם ידיים, השיבה שבמשך שנתיים הכניס האב לראשם של הילדים את הטענה שהיא מפעילה עליהם אלימות "וזה מה שהם שמעו מגיל שש ושבע וחצי מאבא שהוא מאוד מניפולטיבי, הוא אבא שלהם והם מושפעים ממנו והוא גרם להם לצערי נזקים."

בית משפט לענייני משפחה בירושלים

28 מרץ 2017

תמ"ש 58702-12-14 פלונית נ' פלוני

תמ"ש 17985-11-15

115. יצוין שבמהלך הדיונים בתיק זה אירע מקרה אחד בו התלוננה האם על כך שד. נפל ונחבל, במהלך שהותו עם האב. האב אישר עובדה זו והעיד כי הסיע את הבן למרכז חירום רפואי ולאחר מכן לבית חולים (ראו דיון מיום 15.6.15). מסתבר שכתוצאה מאותה תאונה היה צורך לבצע תפרים ולחבוש את רגלו של ד.
- היו גם מקרים בהם האב התלונן, כולל במשטרה, על סימנים שמצא על גופם של הילדים.
- ציינתי עובדות אלה לא על מנת לבקר את האב על כך שד. נפצע והיה זקוק לתפרים, בעת היותו בהשגחתו, אירועים כאלה מתרחשים לעיתים. יש להבדיל בין פגיעות שנגרמות כתוצאה מפעילות ספורט או כיוצא בזה, במהלך שהות הילד בהשגחת הורה מסוים, אף כאשר ההורה לא היה זהיר או אף רשלן, לבין הפעלת אלימות מכוונת כלפי ילדים.
116. בחקירתה לא הכחישה האם כי קרו מקרים בהם הרימה קול על הילדים אך אמרה שזה ארע במקרים חריגים ואישרה שהיא לפעמים כועסת "כמו כל אמא".
117. במהלך אותה עדות סיפרה האם על אירועים בהם הילדים תקפו אותה: "למשל היו מקרים שהעיפו מקלות עליי, לזרוק עליי פליימוביל, לשפוך עליי מים. הם היו אלימים גם כלפי הבית הם שפכו שמן, בעטו במקרר, ניסו לחבל במכונת הכביסה." עוד הוסיפה שגם במצבים אלה לא הפעילה כוח כלפי הילדים.
118. העליתי את טענת האלימות בפגישתי עם הילדים, בלשכתי ביום 12.9.17, ולא שוכנעתי שאכן האם מפעילה אלימות כלפי הילדים. ההתרשמות הכללית מהפגישה הייתה שהילדים מבטאים כלפי האם התנגדות מדאיגה המחייבת התערבות של גורמי מקצוע מומחים בתחום הניכור ההורי.
119. עדותה של האם הייתה אמינה בעיני. כמו שקבעה כב' השופטת העמיתה נילי מימון, והעובדים הסוציאליים, אף אני סבור שהאם אינה מפעילה אלימות כלפי הילדים ואני דוחה את טענת האב בעניין זה. ניכר שהאם מצויה במצוקה קשה בשל ההדרכה הקלוקלת וההרסנית שמקבלים הילדים מאביהם, לפרוק כל עול ולבקר אותה על כל פעולה. על שירותי הרווחה לתמוך באם ולהעניק לה את ההדרכה והכלים המתאימים על מנת להתמודד עם המציאות הקשה והמכאיבה ולאפשר לה ולילדים לעבור תקופה קשה זו.

דיון והכרעה

בית משפט לענייני משפחה בירושלים

28 מרץ 2017

תמ"ש 58702-12-14 פלונית נ' פלוני

תמ"ש 17985-11-15

120. גם לאחר סיום שלב הבאת הראיות וגם לאחר הגשת הסיכומים, המשיך הנתבע להגיש לביהמ"ש הודעות, אשר כונו על ידו "הודעות דחופות" ובהן ביקש לעדכן את ביהמ"ש על אירועים שונים ולהתלונן הן על התנהגות האם והן על התנהגות העובדים הסוציאליים.
121. בפנייתו מיום 31.3.16 כתב האב שמשום שטובת הילדים נמצאת לנגד עיניו הוא בוחר לחזור בו מתביעתו למשמורת הילדים, אא"כ ביהמ"ש יורה על מפגש אישי בינו לבין הילדים. בדיון מיום 17.4.16 הבהיר האב שהוא אינו עומד על העברת המשמורת אליו אלא מסתפק בהרחבת זמני ההתראות. יחד עם זאת הוסיף שבאותו שלב צריך לפחות משמורת משותפת. בסיכומיו שב האב על תביעתו להעברת המשמורת אליו.
122. בסיכומיו לא הקפיד הנתבע להסתמך אך ורק על ראיות שהוצגו ונשמעו במהלך הדיונים והוסיף טענות עובדתיות רבות שלא ניתן היה לקבל את תגובת התובעת להן ולא לבחון את אמתותן. כידוע סיכומים אינם הזדמנות להגיש ראיות נוספות ועל בעל הדין לסכם את טענותיו אך ורק על סמך הראיות המצויות לפני בית המשפט.
123. עוד הקדיש הנתבע בסיכומיו כר נרחב למתיחת ביקורת על כל גורם ובכלל זה, התובעת, העו"ס לסדרי דין, העו"ס לחוק הנוער, משטרת ישראל ובית המשפט. בוודאי שלא היה מקום לציין בסיכומים שבעת כתיבת הסיכומים עוסק האב בהכנה תלויה כנגד מנהל האגף. בית המשפט לא ינקוט עמדה בעניין זה אולם לא היה מקום להזכיר זאת בסיכומים.
124. לאחר שעיינתי בחומר רב ההיקף המצוי בתיק הגעתי למסקנה חד משמעית כי דין תביעתו של האב להידחות ודין תביעת האם להתקבל, וזאת, כפי שיובהר בהמשך, מהטעם שהאב מפעיל ניכור הורי חמור של הקטינים כלפי האם. אין בעיני כל ספק שמקרה זה אינו מתאים לא להעברת משמורת לידי האב ולא למשמורת משותפת. אב שחותר תחת סמכותה ההורית של האם אינו יכול לשמש שותף עמה בגידול הילדים ובחינוכם ובוודאי שאינו יכול להיקבע כהורה משמורן. העברת המשמורת על הילדים עשויה להיראות מתן פרס לאב אך זו אינה הסיבה היחידה לכך שהמשמורת נותרת בידי האם. העברת המשמורת לידי האב תגרום לכך שהקשר בין הילדים לבין האם ינותק כליל, חלקה של האם והשפעתה החיובית על הילדים תבוטל. האב, נוקט בדרך חינוך וגידול שליליים, בכל ההתייחסות לאם, לגורמי הרווחה, למחנכים ולמוסדות השלטון.

בית משפט לענייני משפחה בירושלים

28 מרץ 2017

תמ"ש 58702-12-14 פלונית נ' פלוני

תמ"ש 17985-11-15

125. בפסה"ד בתמ"ש 13993/02 פלוני נ' פלונית (15.2.07) התייחסתי למושג "ניכור הוריי" ובו ציינתי את הדברים שכתב בסוגיה כב' השופט, בתוארו אז, אשר גרוניס ברע"א 3009/02 פלונית ואח' נ' פלוני ואח', פ"ד נו(4) 872, לפיהם: "ביטוי לתסמונת נמצא, בין היתר, בסירוב של הילד לקיים קשר עם אחד ההורים. מכאן השימוש במונח "סרבנות קשר" כדיבור נרדף לניכור הורי, אף שאין הראשון אלא אחד המאפיינים של התסמונת..."
126. בעמ"מ 90/97 מורן נ' מורן, דינים מחוזי, כרך לב (2) 597 נקבע: "התסמונת הנדונה מזיקה מאד להתפתחותו של הילד. היא יוצרת אצלו תפיסה חד מימדית של אנשים ושל מערכת יחסים ומעוותת במיוחד את ההבנה שתהיה לו על מהות של מערכות יחסים בתוך המשפחה. אחד המרכיבים המהותיים המאפשרים קיומם של חיי משפחה תקינים היא היכולת לראות את נקודת מבטו של הזולת. להבין שחלק מהצדק נמצא בצד השני. אדם הרואה את מערכות היחסים דרך פיצול של טוב ורע אינו מסוגל לכך. מתפתחת אצלו הכנה גרועה לחיי המשפחה. ילדים המפתחים תסמונת של סרבנות קשר לומדים להשתמש במניעת אהבה כמניפולציה וכעונש. הם מפתחים חוסר אמון כללי וחשדנות בבני אדם. הם לומדים כי הם אינם רשאים להיות בקשרים טובים בו זמנית עם אנשים שונים, הם מעוותים את הדמות הפנימית ואת הייצוג הפנימי של ההורה המנוכר. נזקים ומצוקות נוספים המתוארים בספרות מסבירים מדוע מצב כזה הינו מצב בלתי נסבל עבור ילד ומדוע יש לנקוט באמצעים טיפוליים מידיים כדי לחלצו ממצב זה. מדוע חשוב להסביר להורים שקשר טוב עם שני ההורים בו זמנית הוא חשוב ביותר עבורו בהווה ומהווה תנאי ליצירת קשרים אינטימיים בעתיד. ומדוע חשוב להבהיר להורים את זכותו של הילד לממש קשרים טובים עם שני הוריו".
127. במאמרה "חשיבה מחודשת של הניכור ההורי ועיצוב מחדש של השירותים לקשר בין הורה – ילד עבור ילדים הדוחים או מסרבים לקיים הסדרי ראייה" כתבה ג'אנט ר. ג'ונסון, שילד מנוכר מוגדר כילד המבטא, בצורה חופשית, רגשות ואמונות שליליים בלתי מוסברים (כגון כעס, שנאה, דחיה ופחד) כלפי הורה, רגשות שהינם בלתי תואמים לניסיון הממשי של הילד עם אותו הורה. מנקודת מבט זו, ההתנהגויות המתוכננות של ההורה כבר אינן נקודת ההתחלה. הבעיה של הילד המנוכר מתחילה בהתמקדות ראשונית, ניטרלית ואובייקטיבית בילד, בהתנהגותו הנצפית וביחסי הורה – ילד. עוד נכתב שברוב המקרים, ההורים הדחויים הם במקום כלשהו, בין הורים טובים להורים טובים דיים, שאין להם היסטוריה של התעללות פיזית או רגשית כלפי הילד. למרות שיתכן ויש גרעין של אמת לטענות והאשמות הילד כלפי ההורה הדחוי, העמדות השליליות הקיצוניות והרגשות הקשים שלו הינם עיוותים. (המאמר תורגם מאנגלית ע"י יעל הרמל).

בית משפט לענייני משפחה בירושלים

28 מרץ 2017

תמ"ש 58702-12-14 פלונית נ' פלוני

תמ"ש 17985-11-15

- 1
- 2 128. בעמ"ש (ת"א) 60592-03-15 ק' ל' נ' י' פ' (8.6.15) פורט בהרחבה הרקע ל"תסמונת הניכור
- 3 ההורי", הטמעתה בבתי המשפט לענייני משפחה, והביקורת על מטריה זו. נקבע שם שניכור
- 4 הורי – כשמו כן הוא – תופעה המתגלית אצל ילדים להורים הנמצאים בסכסוך משמורת
- 5 לגביהם, שבאה לידי ביטוי בהתנכרות של הילדים לאחד ההורים ללא כל צידוק לכך.
- 6
- 7 129. ניכור הורי (Parental Alienation Syndrome), לפי התיאוריה שפיתח פרופ' ריצ'ארד
- 8 גרדנר, הוא מצב בו ילד נוהג בעוינות כלפי אחד מהוריו, כאשר אין הסבר לעוינות הילד
- 9 כלפיו - התעללות של ההורה המנוכר בילד, הזנחה אמיתית שלו; התעלמות מצרכיו וכו',
- 10 במצב דברים זה מי שנושא באחריות לקיומה של התופעה הוא ההורה האחר, בדרך כלל
- 11 ההורה המשמורן, אשר 'שוטף את מוחו של הילד' וגורם לו "**להדחת הרגשות החיוביים**
- 12 **שיש לו כלפי ההורה המנוכר**" (דפנה הקר "**הורות במשפט**" עמ' 62), עד כדי יצירת מצב בו
- 13 הילד עצמו תורם משלו להשמצת ההורה המנוכר ומייצר טענות והאשמות.
- 14
- 15 130. גרדנר חילק את התסמונת לשלוש רמות: חמורה, מתונה וקלה. רמות אלה נבדלות זו מזו
- 16 בעוצמת הסירוב של הילד להיות בקשר עם ההורה המנוכר, במידת התמיכה או העידוד של
- 17 ההורה השני בהתנהגותו של הילד כלפי ההורה המנוכר, וביחסיו של הילד עם ההורה
- 18 המנכר. רמת ניכור חמורה היא פעילות מכוונת של ההורה המשמורן לשם ניתוק קשר מכל
- 19 סוג שהוא בין ההורה האחר לבין הילדים – במסגרתה הוא אינו בוחל מביקורתיות מופגנת,
- 20 מהעלאת האשמות שווא ומהגשת תלונות במשטרה והכל באופן לא פרופורציונלי לאירועים
- 21 פעוטים וחסרי חשיבות, כדי להצדיק את ביקורתו על ההורה האחר. כתוצאה מכך, מפגינים
- 22 הילדים עוינות קשה כלפיו, ביקורת כפייתית ובלתי מציאותית, ללא כל רגשי אשמה או
- 23 תחושת אמפתיה כלפיו והתייחסותם אליו היא חד צדדית וחסרת אמביוולנטיות. מבחינתם,
- 24 ההורה האחר הוא התגלמות "הרע".
- 25
- 26 מצב דברים זה דומה מאוד לעובדות שהתגלו במקרה דנן.
- 27
- 28 131. מכיוון שברוב המקרים ילדים חיים עם האם וחשופים להשפעתה, מרבית המקרים של ניכור
- 29 הורי נגרמים על ידי אם משמורנית, המשפיעה לרעה על ילדיה נגד האב הלא משמורן (ראו
- 30 הקר, שם). במקרה דנן המצב הוא הפוך. האב, המבקש להעביר את המשמורת אליו, אינו
- 31 בוחל בהתנהלות אגרסיבית שתכליתה למחוק את האם כגורם מטפל ומחנך עד כדי כך
- 32 שהילדים מבטאים כלפיה במוצהר משאלת מוות. האב גם פוגע בדמותה של האם כאישה

בית משפט לענייני משפחה בירושלים

28 מרץ 2017

תמ"ש 58702-12-14 פלונית נ' פלוני

תמ"ש 17985-11-15

- 1 ("מכשפה", "טמאה", "בוגדת", "חולת נפש") ובכך פוגע בנפשם הרכה של הילדים
2 ובסיכוייהם ליצור קשר בונה ומבוסס על אמון עם נשים, בהגיעם לבגרות.
3
- 4 132. התנהגותו השלילית של האב כלפי צוות מרכז הקשר ואלימותו המילולית כלפי עובדיו,
5 בנוכחות הילדים, גרמה לכך שהתקבלה החלטה להפסיק את ביקורי האב עם הקטינים
6 במרכז. האב לא נטל על עצמו אחריות למעשה, ובהודעתו מיום 23.11.16 טען שהאם
7 והרווחה עשו "קנוניה" נגדו, ומשום כך הופסקו הסדרי ההתראות. האב האשים את האם
8 במניעת הקשר בינו לבין ילדיו, ומתעלם מהעובדה שהפסקת המפגשים הייתה ביוזמת עובדי
9 מרכז הקשר, אשר חשים מאוימים ממנו.
10
- 11 133. גם מסיכומי האב ניתן ללמוד על חומרת ההסתה שנוקט האב כלפי האם. האב פותח את
12 סיכומיו בפסקה הבאה: "אשמתה הישירה של הנתבעת בהידרדרות המצב: שילוב של קנאה
13 ביכולותיו של האב לתת חום ואהבה, יחד עם בעיות של התקפי חרדות שמולידים דמיונות
14 שווא, תורגמו או לאלימות ותוקפנות גופנית ומילולית כלפי הילדים, או להסתת מערכת
15 הרווחה כנגד האב, תוך הסחת הדעת מבעיותיה האישיות, ובכך היא "הרוויחה" התחמקות
16 מאחריות, פטור מהתמודדות – וחסינות מביקורת".
17
- 18 עוד האשים האב את האם כאילו "שיחדה והסיתה" את מערכת הרווחה כנגדו, וכשבאו
19 לטפל בעניינו דעתם הייתה מוטה כנגדו, בשל האם.
20
- 21 134. פרט לאב עצמו, איש אינו יוצא נקי: מנהל מחלקת הרווחה ב..., אשר לדבריו מוליך את בית
22 המשפט שולל, מנהלת מרכז הקשר, העובדות הסוציאליות במרכז הקשר. כולם הוסתו
23 והודחו ע"י האם כדי להעיד נגדו.
24
- 25 135. סיים האב סיכומיו במילים הסרקסטיות הבאות: "וזה באמת פלא: איך הילדים לא מבינים
26 שמכות מאמא עדיף מחיבוקים אוהבים עם הלב מאבא? איך הם לא מבינים שיחס של
27 התעלמות מרגשותיהם עדיף על יחס של כבוד מאבא? איך הם לא מבינים מעליבות ואיומים
28 מאמא עדיפות על מילים מחזקות והעצמה אישית מאבא"...? ועוד כהנה וכהנה רמיזות
29 לפיהן כל טובתם של הקטינים היא אצלו בלבד. לדבריו, האם משעממת, מפחידה, תככנית
30 והחיים עמה משמימים, וחסרי חיות. לעומת זאת האב, מתבק, מכיל, רודף שלום, בעל
31 יכולת שיחה, אוהב אחדות, מלא חיות ועוד ועוד.
32

בית משפט לענייני משפחה בירושלים

28 מרץ 2017

תמ"ש 58702-12-14 פלונית נ' פלוני

תמ"ש 17985-11-15

136. הוכח לפני כי דעתו, תפיסתו ומחשבותיו השליליים של האב כנגד האם מועברים ישירות לקטינים. הוכח לפני, באמצעות ראיה חפצית שלא הוכחה על ידי האב, כי האב הורה לקטינים לתעד את מעשיה "הרעים" של האם. גם תיאורי הקטינים ביחס לפגיעות שספגו מהאם היו בלתי משכנעים ונראה כי הוכנסו בניהם מילים לא להם. כאשר ילד קטן טוען בפני כי אמו דחתה אותו ב"לך ושוב", הדבר מלמד היטב על מהימנות האמירה, ועל כך כי מבוגר הנחה אותו לומר מילים אלו והדברים מתחזקים כאשר הילד מתייחס בזלזול לטיפול בילדים, בכיבוס בגדיהם, בהכנת מזון וכו'. אימא מכבסת אבל למעשה לא אימא מכבסת אלא מכונת הכביסה, "רק לוחצים על כפתור".
137. כאמור, כל מי שטיפל בעניינה של משפחה זו ובכלל זה רשויות הרווחה, משטרת ישראל השופטת העמיתה נילי מימון, התרשמו כי האם אינה מפעילה אלימות כנגד הקטינים. עדויות הקטינים, כפי שהוצגו לפני באופן ישיר, עוררו חוסר נוחות ונראות מתואמות, ואף מוגזמות. גם מנהל האגף העיד כאמור ואף הוסיף וציין כי הוא מזהה סימנים ברורים להסתה מצד האב, אשר בגינם הועלו טענות אלו. בעיקר ניכר כי האם עייפה ומותשת ממלחמת חורמה שמנהל נגדה האב, באמצעות הקטינים. משכך, האם חוששת להפעיל כלפיהם סמכות הורית ולא זו בלבד שאינה נוהגת כלפיהם בדרך שכל הורה סביר רשאי לנהוג אלא שהיוצרות נהפכו, הילדים מנסים להשתלט עליה ואף נוהגים כלפי וכלפי הבית באלימות.
138. לדברי האם, ואף אני סבור כך, התנהגותו של האב מובילה את הקטינים לקונפליקט נאמנות קשה במיוחד, כאשר הם בוחרים לעמוד לצדו של האב, תוך הפעלת אלימות כלפי האם. המקרה שתואר ע"י מנהל האגף מלמד היטב על כך. כפי שציין, כאשר הקטינים חיבלו בבית האם, הם נראו לו מנותקים רגשית ונראה כי הם פועלים מתוך קונפליקט ומחויבות כלפי האב. מנגד, מתואר בתסקיר מיום 8.12.15 כי בניגוד לדברים הנאמרים ע"י הקטינים, בפועל הם קשורים לאם, וסומכים עליה והיא מהווה הדמות היציבה בחייהם.
139. האב אינו ער להתנהלותו השלילית והפוגענית. תחילה התכחש לעובדה שהילדים נמצאים במצב נפשי קשה וכי הדבר השפיע גם על רמת הישגיהם בלימודים וכאשר הסכים להודות בעובדה זו תלה את האשמה בכך שהקשר בינו לבין הילדים נותק. כאן המקום להזכיר שלא הייתה כל כוונה וכל רצון לנתק את הקשר בין הילדים לבין האב, אלא למנוע המשך מעשיו הפוגעניים. דבר זה ניתן היה לעשות בדרך של הטלת פיקוח על המפגשים, ואף זאת רק

בית משפט לענייני משפחה בירושלים

28 מרץ 2017

תמ"ש 58702-12-14 פלונית נ' פלוני
תמ"ש 17985-11-15

- 1 לאחר שניסיונות השפעה על האב בדרך רכות יותר לא צלחו. כזכור, תחילה הייתה המלצת
2 העו"ס לסדרי דין שלא להעביר את המפגשים למרכז קשר.
3
4 140. לא רק שהאב אינו מפנים את השפעת התנהגותו ומעשיו על הילדים הרכים ולא רק שאינו
5 נוטל כל אחריות למצב, אלא שהוא מאשים ומטיל את מלוא האחריות בקשר למצבם של
6 הקטינים על האם, על גורמי הרווחה, על משטרת ישראל ועל בית המשפט. כך לדוגמא
7 כאשר הופסקו המפגשים במרכז הקשר, בשל התנהגותו של האב, לא נטל האב אחריות
8 למעשיו. היו תקופות בהן האב ויתר על מפגשים עם הילדים על מנת להפעיל לחץ להשגת
9 מטרות שונות. האב העדיף גם להפסיד את המפגש עם הקטינים מאשר לפעול לתקן את
10 היחסים עם עובדי המרכז.
11 במצב דברים זה לא ניתן להמשיך ולפעול בכפפות של משי. יש לשנס מותניים ולחסום
12 המשך פגיעה בילדים.
13
14 141. זוהי דוגמה מובהקת וחמורה של הסתה של אב כלפי אם ילדיו, שמותב זה, לא נתקל בה
15 במהלך כ-15 שנות שירותו כשופט משפחה.
16
17 142. האב מנצל לרעה את העובדה שהילדים אוהבים אותו וקשורים אליו ואת רמתו
18 האינטלקטואלית והכריזמה שלו כדי למוטט את יכולתה ההורית של האם ולמחקה כגורם
19 מיטיב לילדים. יש להצר על הקטינים האומללים, הנתונים להשפעה כה מכריעה והרסנית
20 מצד הורה אשר אינו שם את טובתם לנגד עיניו.
21
22 143. האב כלל אינו מודע לחומרת ההסתה שהוא מפעיל כנגד האם. הוא מאמן את הילדים להיות
23 לוחמים כנגדה ואת ביתה/ביתם לשדה קרב.
24
25 144. להתנהגותו של האב יש השלכות שליליות הרות גורל על הילדים. המדובר בנוקים שיתכן
26 שהינם בלתי הפיכים על נפשם ועל עתידם של הילדים. במצב דברים זה יש לנקוט בצעדים
27 דרסטיים כדי למנוע המשך הנזק.
28
29 145. לאחר ששקלתי את קורות המקרה, שבתי וקראתי את עדויות הצדדים ואת תסקירי
30 העובדות הסוציאליות לסדרי דין ועדכוני רשויות הרווחה, הגעתי למסקנה שיש לקבל את
31 תביעת האם ולדחות את תביעת האב.
32
33 146. לאור האמור לעיל החלטתי היא כדלהלן :

בית משפט לענייני משפחה בירושלים

28 מרץ 2017

תמ"ש 58702-12-14 פלונית נ' פלוני

תמ"ש 17985-11-15

- 1
- 2 א. המשמורת הקבועה על הילדים תיוותר בידי האם.
- 3 ב. הסדרי ההתראות בין האב לבין ילדיו יהיו בפיקוח בלבד, במרכז קשר.
- 4 ג. מועדי המפגשים ומיקומם יקבע על ידי הממונים במרכז הקשר והודעה על כך תימסר
- 5 לאב ולאם.
- 6 ד. האב לא יהיה רשאי ליצור קשר עם הילדים, או להעביר אליהם כל מסר, או כל חפץ,
- 7 בין בעצמו ובין באמצעות אחר, בין בפגישה אישית ובין תוך שימוש בכל אמצעי
- 8 תקשורת מסוג כלשהו.
- 9 ה. האב יהיה רשאי להיות בקשר עם מחנכי הילדים ולקבל מידע שוטף על הישגיהם
- 10 בלימודים, אך לא יהיה רשאי להיפגש עם הילדים או ליצור כל קשר עמם. כל קשר עם
- 11 הילדים, מסוג כלשהו, ייעשה אך ורק במרכז קשר.
- 12 ו. ב"כ האם תהא רשאית להגיש לביהמ"ש פסיקתא מתאימה לשם העברת תוצאות פסק
- 13 הדין לגורמים המתאימים, תוך מסירת פרטים מינימליים ככול האפשר, להבטחת
- 14 פרטיותם של ההורים ושל הילדים.
- 15 ז. כל גורם רפואי המטפל בילדים ימסור לאב, לפי דרישתו, כל מידע אודות מצבם
- 16 הרפואי של הילדים.
- 17 ח. אני מורה לאם לדווח לאב בכתב על כל אירוע משמעותי בעניין הילדים ובכלל זה
- 18 בתחום הרפואי, הנפשי או החינוכי. ככול האפשר יימסר הדיווח לאב בסמוך לאירוע.
- 19 ט. ניתנת בזה סמכות לעו"ס לסדרי דין, על פי סעיפים 19 ו-68 לחוק הכשרות המשפטית
- 20 והאפוטרופסות, התשכ"ב – 1962, לעקוב ולפקח על הסדרי ההתראות. תוקף מינוי זה
- 21 הוא למשך 24 חודשים מהיום.
- 22 י. העו"ס יגיש/תגיש לביהמ"ש, בכל 6 חודשים, דו"ח על קיום המפגשים. בדו"ח יצוין
- 23 מהי תכיפות המפגשים שנקבעו, האם כל המפגשים שנקבעו יצאו אל הפועל ומהי
- 24 הסיבה של התקיים מפגש, האם מקפידה להביא את הילדים למרכז הקשר במועדים
- 25 שנקבעו, האם האב מקפיד להגיע למרכז הקשר במועדים שנקבעו ואם הוא מציית
- 26 להוראות בעלי התפקידים במרכז הקשר. הדו"ח יכלול אף המלצה אם יש מקום לבטל
- 27 את הפיקוח על המפגשים בין האב לבין ילדיו.
- 28 יא. הטיפול בתיק זה החל בחודש 12/14 והפעילות בו הייתה אינטנסיבית מאוד וחייבה
- 29 את ב"כ האם להגיש בקשות ותגובות רבות. האם מיוצגת באמצעות הסיוע המשפטי.
- 30 אין כל סיבה שעלות הטיפול המשפטי תיפול על כתפי הציבור. אי חיוב הצד שכנגד
- 31 בהוצאות משפט, כאשר בעל דין מיוצג באמצעות הסיוע המשפטי הינה בעיני מדיניות
- 32 לא ראויה ואף עלולה לעודד הימשכות הליכים, מעבר לנדרש. לאור האמור לעיל, אני

בית משפט לענייני משפחה בירושלים

28 מרץ 2017

תמ"ש 58702-12-14 פלונית נ' פלוני

תמ"ש 17985-11-15

- 1 מחייב את האב לשלם לסיוע המשפטי, בתוך 45 ימים מהיום סך 10,000 ש.ה. הסכום
- 2 יהא צמוד למדד המחירים לצרכן ויישא ריבית חוקית מרבית.
- 3 יב. העתק מהחלטה זו ישלח ל... מנהל האגף ... אשר ידאג להעביר העתק ממנו לעו"ס
- 4 לסדרי דין ולעו"ס לפי חוק הנוער.
- 5
- 6

7 ניתן היום, אי ניסן תשע"ז, 28 מרץ 2017, בהעדר הצדדים.

9 שלמה אלבו, שופט בכיר

10
11
12
13
14